

Λουίζ Βάις: Μια ζωή αφιερωμένη στην υπεράσπιση των ευρωπαϊκών αξιών και των δικαιωμάτων των γυναικών (1893-1983)

Η δημοσιογράφος και πολιτικός Λουίζ Βάις άσκησε επιρροή στις γαλλικές και διεθνείς υποθέσεις από τη δεκαετία του 1920 έως τον θάνατό της το 1983. Η εμπειρία της στα κινητά νοσοκομεία κατά τη διάρκεια του πρώτου παγκοσμίου πολέμου την επηρέασε βαθύτατα. Αφιέρωσε τη ζωή της στην επιδίωξη της ειρήνης στο πλαίσιο της εργασίας της σε πολλές εφημερίδες και, στη συνέχεια, με τους αγώνες της υπέρ της αναγνώρισης του δικαιώματος ψήφου στις γυναίκες· πίστευε ότι η αναγνώριση του δικαιώματος ψήφου στις γυναίκες θα συνέβαλε στην αποτροπή της διαφαινόμενης τότε απειλής του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου. Κατά τη διάρκεια αυτού του πολέμου, βοήθησε στη διάσωση χιλιάδων εβραϊόπουλων από τους Ναζί και έγινε μέλος της γαλλικής αντίστασης. Μετά τον πόλεμο, προώθησε την ιδέα της Ευρώπης ως αντίβαρο στις υπερδυνάμεις κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου.

Εξελέγη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 1979, σε ηλικία 86 ετών, και εκφώνησε την εναρκτήρια ομιλία κατά την πρώτη σύνοδο του Κοινοβουλίου. Μετά τον θάνατό της, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε το όνομά της στο κύριο κτίριο του, στο Στρασβούργο, αναγνωρίζοντας την υποστήριξη που προσέφερε καθόλη τη διάρκεια της ζωής της στις ευρωπαϊκές αξίες.

Η Λουίζ Βάις γεννήθηκε στην Arras (Pas-de-Calais, Γαλλία) στις 25 Ιανουαρίου 1893. Ήταν το μεγαλύτερο από τα έξι παιδιά μιας οικογένειας της ανώτερης μεσαίας τάξης, με μεικτή εβραϊκή και προτεσταντική καταγωγή. Ο πατέρας της, Πολ-Λουί Βάις, ήταν μηχανικός μεταλλειολόγος και η μητέρα της, Ζαν, απόγονος της εξέχουσας και σημαίνουσας οικογένειας Ζαβάλ από την Αλσατία.

Η Ζαν στήριξε την κόρη της στην προσπάθειά της να ολοκληρώσει τις σπουδές της στις οποίες και αρίστευσε. Το 1914 ολοκλήρωσε με επιτυχία την *agrégation*, δηλαδή την εξέταση για την ένταξη στη δημόσια διοίκηση. Απέκτησε πτυχία στη λογοτεχνία από τα πανεπιστήμια του Παρισιού και της Οξφόρδης πριν ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος αρχίσει να κυριαρχεί στις σκέψεις της.

Πρόθυμη να συμβάλει στη πολεμική δράση, η Λουίζ επέστρεψε στη Γαλλία για να ιδρύσει ένα μικρό στρατιωτικό νοσοκομείο στη Βρετάνη για γάλλους τραυματίες στρατιώτες και να δημιουργήσει ένα σπίτι για πρόσφυγες. Στο τέλος του πολέμου, η Λουίζ πήγε στην Ελβετία

ως νοσοκόμα για να βοηθήσει τους γάλλους αιχμαλώτους πολέμου και έγραψε ένα άρθρο για τη μεταχείρισή τους στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης στην εφημερίδα *Le Radical* με το ψευδώνυμο Λουί Λεφράν.

Η Λουίζ είδε τη δημοσιογραφία ως μέσο «για να πολεμήσει τον πόλεμο», καθώς οι γυναίκες την εποχή εκείνη αποκλείονταν από την πολιτική στη Γαλλία, χρησιμοποίησε το γράψιμο για να εκφράσει τις απόψεις της και να υπερασπιστεί αυτά που θεωρούσε σημαντικά, όπως την ειρήνη και την ισότητα. Μαζί με τον δημοσιογράφο και εκδότη Hyacinthe Philouze, ίδρυσαν το εβδομαδιαίο περιοδικό *L'Europe Nouvelle* τον Ιανουάριο του 1918 που σύντομα έγινε ένα σημαντικό και έγκυρο περιοδικό για τις διεθνείς υποθέσεις. Έγινε επίσης ανταποκρίτρια της εφημερίδας *Le Petit Parisien*, το 1919.

Αν και συνέχισε να υποστηρίζει σθεναρά την ειρήνη, η ειρηνευτική της στάση άρχισε να κλονίζεται όταν ο Χίτλερ πήρε την εξουσία στη Γερμανία τη δεκαετία του 1930. Η Λουίζ αμφισβήτησε την

πολιτική κατευνασμού που ακολούθησε η Κοινωνία των Εθνών και άρχισε να υποστηρίζει τη χρήση βίας για τη διασφάλιση της ειρήνης και, ως εκ τούτου, εγκατέλειψε τον ρόλο της στην *L'Europe Nouvelle* το 1934. Προτεραιότητά της έγιναν τα δικαιώματα των γυναικών και ιδίως το δικαίωμα ψήφου των γυναικών, το οποίο πίστευε ότι θα μπορούσε να συμβάλει στην αναχαίτιση του πολέμου. Δημιούργησε μια νέα οργάνωση, *La Femme Nouvelle*, η οποία αγωνιζόταν για την αναγνώριση του δικαιώματος ψήφου στις γυναίκες.

Δεδομένου ότι ο πόλεμος με τη Γερμανία ήταν πλέον αναπόφευκτος, η Λουίζ — ως μια από τους λίγους δημοσιογράφους που έδωσαν ιδιαίτερη προσοχή στη δίωξη των πολιτικών αντιφρονούντων και των Εβραίων από τους Ναζί — χρησιμοποίησε την επιρροή της για να πείσει τον Γάλλο υπουργό Εξωτερικών, Georges Bonnet, να δημιουργήσει μια επιτροπή προσφύγων χρηματοδοτούμενη από το κράτος τον Δεκέμβριο του 1938 για να βοηθήσει τους Εβραίους να ξεφύγουν από τους Ναζί. Επίσης, βοήθησε στην έκδοση γαλλικής βίζας για χίλια εβραιόπουλα πρόσφυγες από τη Γερμανία και την Αυστρία μετά την «Νύχτα των Κρυστάλλων» και πέτυχε την προσωρινή εγκατάσταση πολλών εκατοντάδων προσφύγων που είχαν εγκλωβιστεί στα υπερωκεάνεια Saint-Louis και Flandre μετά την απαγόρευση της εισόδου τους στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Κατά τη ναζιστική κατοχή από το 1940, η Λουίζ και η οικογένειά αντιμετωπίσαν πολλές δυσκολίες και κινδύνους. Όταν ο αδερφός της κινδύνεψε να συλληφθεί το 1943 με την υποψία ότι βοήθησε την αντίσταση, η Λουίζ άρχισε να κρύβεται και προσχώρησε στην αντίσταση, εκδίδοντας την παράνομη εφημερίδα *La Nouvelle République*.

Μετά τον πόλεμο, η Λουίζ άρχισε να ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο, για σχεδόν μια δεκαετία κατά την οποία έγραψε πολλά άρθρα για εξέχοντα γαλλικά περιοδικά και εφημερίδες σχετικά με τον ηγετικό ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει η Δύση, και συγκεκριμένα η Ευρώπη, στην προαγωγή των δημοκρατικών αξιών σε όλο τον κόσμο. Η πεποίθηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα να προβάλλει την Ευρώπη ως αντίβαρο στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Σοβιετική Ένωση κατά τη διάρκεια του ψυχρού πολέμου.

Το 1971 ίδρυσε την [Fondation Louise Weiss](#) που απονέμει κάθε χρόνο βραβείο στο άτομο ή το ίδρυμα που συμβάλλει περισσότερο στην πρόοδο της «επιστήμης της ειρήνης». Μεταξύ των νικητών του βραβείου αυτού συγκαταλέγονται ο Vaclav Havel, ο Helmut Schmidt και η Simone Veil.

Η Λουίζ εστίασε την προσοχή της στην Ευρώπη και εξελέγη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 1979 όπου και εκφώνησε την εναρκτήρια ομιλία κατά την πρώτη σύνοδο του Κοινοβουλίου σε ηλικία 86 ετών. Στην ομιλία της κάλεσε όλους τους Ευρωπαίους να ενώσουν τις δυνάμεις τους με βάση τον κοινό πολιτισμό και όχι απλώς τα κοινά οικονομικά συμφέροντα.

Η Λουίζ Βάις παρέμεινε το πρεσβύτερο μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έως ότου απεβίωσε το 1983 σε ηλικία 90 ετών. Μετά τον θάνατό της, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε το όνομά της στο κύριο κτίριο του, στο Στρασβούργο, αναγνωρίζοντας την υποστήριξη που προσέφερε καθόλη τη διάρκεια της ζωής της στις ευρωπαϊκές αξίες.

Η Λουίζ Βάις συνομιλεί με τον συνάδελφό της ευρωβουλευτή Pierre Pflimlin στο Στρασβούργο, 1981.